

Naturstyrelsen
Førstballevej 2
7183 Randbøl
Sendt til NnpGribskov@nst.dk

Den 23. juni 2021

Friluftsrådets høringssvar til offentlig høring af projektforslag for Naturnationalpark Gribskov

Generelle bemærkninger

Friluftsrådet bakker op om etablering af en naturnationalpark i Gribskov som led i at skabe en vildere og rigere natur. For Friluftsrådet er det afgørende vigtigt, at offentlighedens adgang til området sikres og opretholdes, og at der skabes gode rammer for et fortsat alsidigt friluftsliv.

Friluftsrådet kvitterer for, at friluftsliv er tænkt ind i mange overvejelser, herunder ved adgangsforhold, fortsat brug for området til friluftsliv, sammenhæng med infrastruktur i det omkringliggende skovområde, prioritering af friluftsfaciliteter uden for naturnationalparken samt valg af dyr. Det er også positivt, at der er en angivelse af eksisterende rekreativ infrastruktur og anvendelse af området.

Friluftsrådet finder det endvidere positivt, at det af forslaget fremgår, at der vil være inddragelse af brugere og organisationer i at finde lokale løsninger og udvikling af god information til brugerne mv. Friluftsrådet vil samtidig understrege, at det er afgørende, at den allerede gennemførte interessentinddragelse følges op af fortsat tæt inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale friluftsbbrugere i det videre arbejde med at forberede naturnationalparken. Gennem inddragelse af lokale aktører og intelligent planlægning kan man finde konkrete løsninger, der kan tilgodese flere hensyn og herved bidrage til befolkningens opbakning til indsatsen.

Bemærkninger til konkrete emner

Rekreativ infrastruktur

Der er i projektforslaget lagt op til, at en række veje nedlægges uden at blive ændret til sti, jf. kort 10, side 33. I en række tilfælde skyldes det, at opsætning af hegn vil betyde, at en vej ender blindt ved hegn. I disse tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at nedlægge vejen. Men også andre veje, der forbinde videreførte stier/veje foreslås nedlagt, uden at de erstattes af nye stier. Friluftsrådet opfordrer til, at nedlagte veje, der ikke ender blindt, så vidt muligt videreføres som stier, evt. i et omlagt stiforløb, medmindre der er helt særlige, f.eks. biologiske årsager til at begrænse færdslen.

Friluftsrådet opfordrer til, at projektforslaget på kort mv. nærmere angiver forslag til kompenserende friluftstiltag uden for naturnationalparken, bl.a. mulighed for slædehundekørsel, nye overnatningsmuligheder mv., jf. side 38. Friluftsrådet vil endvidere opfordre til, at etablering af nye friluftstiltag sker efter dialog og inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale friluftsbbrugere.

Friluftsliv i området

Friluftsrådet lægger vægt på, at der som udgangspunkt kan gives tilladelse til samme friluft aktiviteter i naturnationalparken som hidtil, med mindre der på et fagligt grundlag er en konkret vurdering af, at det kan være til skade for naturen eller menneskers sikkerhed. Friluftsrådet opfordrer samtidig til, at det tydeligere angives, hvilke aktiviteter, der ikke længere vil blive givet tilladelse til, og hvad vurderingerne bag tilladelserne nærmere beror på, og om det er gældende fra det tidspunkt, hvor dyr er udsat, jf. side 52.

Friluftsrådet konstaterer med tilfredshed, at det af projektforslaget fremgår, at der kan ske fældning/beskæring af farlige træer omkring opholdsarealer samt rydning af væltede træer over stier og veje mv. Det bør dog fremgå, at risikotræer mere generelt kan fjernes af hensyn til friluftsliv og sikker færdsel i området.

Friluftsrådet konstaterer, at der er planlagt en gennemgang af zoner for friluftsliv og opfordrer til, at det sker efter dialog og inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale friluftbrugere.

Friluftsrådet finder det vigtigt, at der er en særlig opmærksomhed mod børn og unges mulighed for at færdes i, opleve og lære om naturen i kommende naturnationalparker. Et godt forhold til naturen grundlægges tidligt i livet. Når børn og unge lærer om naturen, fordyber sig i naturen og tilbringer tid i naturen, har det en positiv betydning for deres dannelse og forhold til naturen resten af livet.

Hegn og adgang gennem hegnet

Friluftsrådet ønsker generelt en så restriktiv anvendelse af hegn som muligt. I det omfang, der etableres vildthejn, bør der etableres faunapassager til det mindre vildt for at sikre fri bevægelighed gennem området, ligesom der bør sikres gode og tilgængelige adgangsveje til og i det hegnede område for besøgende.

Friluftsrådet lægger vægt på og støtter, at det af projektforslaget fremgår, at hegnet skal tillade mindre pattedyr så som hare, ræv, grævling og rådyr sikker passage af hegnet. Det vil sikre en vis grad af råvildtet og øvrige dyrs frie bevægelighed på tværs i Gribskov.

Det fremgår endvidere af projektforslaget, at fastlæggelsen af hegnslinjens afstand til kommuneveje og jernbanelinjer vil blive genstand for en nærmere granskning og at afstanden mellem hegn og veje/baner vil blive fastlagt ud fra eksempelvis behovet for en transportlinje rundt om hegnet og brugernes mulighed for passage langs ydersiden af hegnet. Friluftsrådet er enig i disse betragtninger og opfordrer til, at lokale aktører inddrages i dette arbejde.

Friluftsrådet anbefaler, at der sikres adgang via elektroniske virkemidler, sms eller kodeadgang gennem låger, porte eller bomme o.l. ved de større indgange for nødvendig biltrafik, hestevognskørsel eller store grupper af ridende personer m.fl. for at lette adgang til området.

Udsætning af dyr

Friluftsrådet bakker op om, at der sker en gradvis udsætning af dyr i området i perioden 2022-2024. Det giver mulighed for at få gradvise erfaringer med udsatte dyr og friluftsliv inden det forventede langsigtede græsningstryk nås.

Der er blandt Friluftsrådets medlemsorganisationer en bekymring for udsætning af elge. Desuden mener repræsentanten for Danmarks Jægerforbund, der sidder i lokalbestyrelsen for Friluftsrådet Nordsjælland ikke, at elge er naturligt hjemmehørende i Danmark. Friluftsrådet anbefaler derfor, at der sker en mere gradvis indfasning af elge, f.eks. ved at udsætning af elge først igangsættes i 2023, og at man starter med et lavere antal end foreslået i projektforslaget, f.eks. ved udsætning af fire elge. Endvidere anbefaler Friluftsrådet, at der er særlig opmærksomhed mod erfaringer med udsætning af elge og deres betydning for friluftsliv i området.

Friluftsrådet bakker desuden op om, at det af projektforslaget fremgår, at hensynet til dyrevelfærden er afgørende i forvaltningen af de udsatte dyr.

Ansvar ved færdsel i området

Friluftsrådet opfordrer til, at ansvaret i tilfælde af ulykker med udsatte dyr afklares og formidles tydeligt. Det gælder særligt i forbindelse med gruppearrangementer i området, f.eks. hvor en spejderleder har ansvaret for en gruppe børn, der tages med på tur i området.

Formidling

Naturformidlingsindsatser er et helt centralt led i at skabe et stærkt folkeligt engagement i naturnationalparken. Det gælder formidling af den naturmæssige baggrund for etablering af naturnationalparken og den forventede udvikling af naturen i området, der kan bidrage til læring og naturforståelse. Dertil kommer formidling af mulighederne for spændende naturoplevelser, erfaringer med friluftsliv blandt græssende dyr og hensigtsmæssig og hensynsfuld adfærd i naturnationalparken. Det kan styrke mulighederne for friluftsliv og bidrage til at reducere utryghed hos nogle brugergrupper. En særlig målgruppe i forhold til at udvikle naturdannelse og naturforståelse er børn og unge.

Friluftsrådet finder derfor, at der bør være en mere konkret angivelse af den formidlingsindsats, der skitseres – som et vigtigt element i at få friluftsliv og naturudvikling til at gå op og sikre den lokale opbakning.

Kortlægning og opfølgning

Friluftsrådet anbefaler, at der laves en mere detaljeret kortlægning / baseline af friluftaktiviteter i området som grundlag for udviklingen af friluftslivet.

Friluftsrådet anbefaler, at forvaltningsplanen løbende revideres på baggrund af de indhentede erfaringer.

Det bør være tydeligere i projektplanerne, at der på baggrund af løbende evalueringer af bl.a. natur og friluftsliv i områderne kan ske ændringer i forvaltningen (f.eks. sammensætning af dyr) efter inddragelse af relevante organisationer, herunder friluftorganisationer.

Fortsat behov for projektgruppens virke

Friluftsrådet anbefaler, at den nedsatte projektgruppe for nationalparken fortsætter sit virke som dialogforum for den videre forvaltning i området. Der bør i den forbindelse tages stilling til eventuel justering af projektgruppens medlemmer.

Med venlig hilsen

Poul Erik Pedersen
Formand,
Friluftsrådet Nordsjælland